

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Міжнародні фінанси

Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок 076 Підприємництво та торгівля
Освітня програма	«Фінанси, банківська справа та страхування» «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Суми – 2025

Розробник: Ірина САМОШКІНА к.е.н., доцент, доцент кафедри
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)
фінансів, банківської справи та страхування

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування	протокол від <u>09.06.2025</u> № <u>19</u>
	Завідувач кафедри <u>Сергій ФРОЛОВ</u> (підпис)

Погоджено:

Декан факультету, де реалізується освітня програма Світлана ЛУКАШ
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: В.Р. Конєва Т.Т.
(ПІБ)
В.Р. Вікторія БОРИСОВА
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Н. Баранік (Надія БАРАНІК)
(підпис) (ПІБ)

Зарєєстровано в електронній базі: дата: 18.06 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	Міжнародні фінанси		
2	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту/ кафедра фінансів, банківської справи та страхування		
3	Статус ОК	Вибірковий		
5	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Фінанси, банківська справа та страхування/ 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. 2023 рік Підприємництво, торгівля та біржова діяльність /076 підприємництво та торгівля, 2023 рік		
6	Рівень НРК	6 рівень		
7	Семестр та тривалість вивчення	5 семестр, 1-15 тижнів		
8	Кількість кредитів ЄКТС	5		
9	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
	денна форма навчання	30	30	-
10	Мова навчання	Українська		
11	Викладач/Координатор освітнього компонента	Самошкіна Ірина Дмитрівна, к.е.н, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування		
11.1	Контактна інформація	Аудиторія 406е, консультації - Вівторок 12.00-14.00, тел. +380506059971, E-mail:ira_samoshkina@ukr.net		
12	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент забезпечує базову підготовку фахівця якісно нового рівня, здатного вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми дослідницького характеру у галузі міжнародних фінансів, спрямований на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо аналізу таких економічних явищ, як міжнародні фінанси, міжнародний грошовий ринок та міжнародний кредит, осмислювати зміни в їхньому функціонуванні та виробляти адекватні підходи в сучасній економічній політиці, роботи у міжнародних фінансових, банківських, страхових, податкових органах. Наукове розуміння проблем міжнародних фінансів, грошового обігу, міжнародних кредитних відносин, є необхідною складовою становлення професійних економічних знань студентів. Дисципліна передбачає послідовне та систематизоване вивчення засад функціонування міжнародної фінансової системи, вивчення сутності, функцій та ролі міжнародних фінансів у ринковій економіці; закономірностей їх еволюційного розвитку; теоретичних основ міжнародних фінансів; регулювання грошового обороту і міжнародних кредитних відносин.		
13	Мета освітнього компонента	Оволодіння комплексом теоретичних знань та практичних навичок з питань організації міжнародних фінансових відносин та їх функціонування на макро- і мікроекономічному рівнях, формування у здобувачів вищої освіти здібностей до проведення науково-практичних досліджень щодо розвитку міжнародної фінансової системи, і презентації їх результатів.		
14	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на: Фінанси, гроші і кредит, Фінансова система. 2. Освітній компонент є основою для: Банківські операції, Митне регулювання. Міжнародні економічні відносини, Зовнішньоекономічна діяльність. 3. Обмеження відсутні		

15	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності здійснюється відповідно до «Кодексу академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету»: https://drive.google.com/file/d/142uwVZKHnDYNQJ6TKFxaaPcr7rT5qTN8/view
16	Ключові слова	Міжнародні фінанси, хеджування, міжнародний агробізнес, деривативи, діджиталізація, банківські установи, міжнародні фінансові ринки.
17	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5639

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД
ДРН 1 визначати особливості функціонування сучасних світових фінансових систем та їх структури.	Розв'язання практичних завдань. Тести множинного вибору
ДРН 2 застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати у сфері міжнародних фінансів	Розв'язання практичних завдань.
ДРН 3 - вміти використовувати нормативні документи, що визначають міжнародну політику в галузі фінансів.	Розв'язання практичних завдань, ситуаційні завдання (кейси)

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу (денна/заочна)			Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з.		
Тема 1 Сучасні тенденції розвитку світової економіки та міжнародних фінансів. 1. Сутність та функції міжнародних фінансів. 2. Глобалізація фінансового ринку і фінансова революція. 3. Фінансова інновація: фінансові інструменти та технології. 4. Суб'єкти міжнародних фінансів та їх характеристика.	2	2	12	1,2,3,7,9,31,33
Тема 2 Світова валютна система Тема 2.1. Основи формування світової валютної системи. 1. Еволюція світової валютної системи. 2. Сучасні тенденції та проблеми розвитку світової валютної системи. 3. Національна валютна система України. Тема 2.2. Фінансова і монетарна політика ЄС. 1. Монетарні і фінансові аспекти інтеграції в межах Європейського валютного союзу. 2. Роль євро у міжнародній валютно-фінансовій системі.	4	4	12	2,3,5,6,7,19,28
Тема 3 Міжнародні фінансові ринки. Тема 3.1. Світовий фінансовий ринок та його структура. 1. Моделі фінансового ринку. 2. Особливості державного регулювання фінансового ринку Тема 3.2. Структура міжнародного валютного та фондового ринків. 1. Міжнародний валютний спот-ринок. 2. Міжнародний ринок валютних деривативів. 3. Ринок єрвалют. 4. Ринок міжнародних облігацій. Тема 3.3. Міжнародний ринок дорогоцінних металів. 1. Міжнародний ринок золота. 2. Ринок банківських металів в Україні.	6	6	12	3,5,6,7,8,9,19,27,29
Тема 4 Організація експортно-імпортних операцій у системі міжнародних фінансових відносин. Тема 4.1.Сутність експортно-імпортних операцій у системі міжнародних фінансових відносин.	6	6	12	2,3,5,7,8,20,33

¹Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури 6

1. Основні форми міжнародних розрахунків. 2. Факторинг та форфейтинг у кредитуванні експортно-імпортних операцій. Тема 4.2. Міжнародний лізинг. 1. Класифікація лізингових угод 2. Види лізингових платежів 3. Моделі міжнародного лізингу Тема 4.3. Ризик-менеджмент експортно-імпортних операцій. 1. Види ризиків при здійсненні експортно-імпортних операцій. 2. Управління валютними ризиками під час здійснення експортно-імпортних операцій.				
Тема 5 Банківська діяльність в умовах інтеграції фінансових ринків. Тема 5.1. Розвиток міжнародної банківської діяльності. 1. Вплив інтеграційних процесів на діяльність банківських систем. 2. Сучасні тенденції в міжнародній банківській справі. 3. Світовий досвід регулювання банківської діяльності. Тема 5.2. Структура міжнародного ринку банківського кредитування. 1. Міжнародний ринок банківських кредитів та його основні оператори. 2. Технології кредитування на міжнародному кредитному ринку.	4	4	12	1,3,5,7,10,13,14,28,29
Тема 6 Міжнародні валютно-фінансові інституції та економічні організації. Тема 6.1. Міжнародні фінансові інституції. 1. МВФ: проблеми створення і діяльності. 2. Світовий банк. Банк міжнародних розрахунків. 3. Економічні організації системи ООН. Тема 6.2. Регіональні фінансово-кредитні установи. 1. Особливості діяльності Європейського банку реконструкції та розвитку. 2. Регіональні економічні структури.	4	4	12	2,3,5,7,12,26,31,33,35
Тема 7 Міжнародне оподаткування та офшорні центри. Тема 7.1. Сутність та еволюція міжнародного оподаткування. 1. Сутність міжнародного оподаткування. 2. Міжнародні податкові відносини і уникнення подвійного оподаткування. Тема 7.2. Сутність та специфіка діяльності офшорних банківських центрів. 1. Типи та моделі офшорних банківських центрів. 2. Регулювання функціонування офшорних юрисдикцій.	4	4	18	1,3,5,11,15,16,17,18,20,21,22,23,27,30,31,32
Всього	30	30	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН1	Лекції (оглядова, проблемна), пояснення на практичних / семінарських заняттях, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, захист кейсів, складання тесту

ДРН 2	Лекції (оглядова, дискусійна), пояснення на практичних заняттях, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання, мозковий штурм	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, робота з використанням аналітичних методів.
ДРН3	Оглядова лекція, семінар-дискусія, тестування, пояснення, кейс-метод	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, розв'язання задач, кейсів.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тести множинного вибору Модуль 1 – теми 1-11 Модуль 2 – теми 12-22	30 балів (2x15 балів) / 30%	7 тиждень, 14 тиждень
2.	Практичні роботи	30 балів (10x3 бали)/30%	до 8 тижня; до 14 тижня
3.	Вирішення ситуаційних завдань(кейсів) за темами курсу	10 балів / (2x5 балів)/10%	до кінця 8 тижня; до кінця 14 тижня
4.	Залік (письмовий): тест множинного вибору, практичне завдання і співбесіда	30 балів / 30%	згідно розкладу

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тести множинного вибору	<5балів	6-8 балів	8-13 балів	13-15 балів
	Правильні відповіді на 25%	Правильні відповіді на 30-50%	Правильні відповіді на 55-85%	Правильні відповіді на 90-100%
Практична робота	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Практична робота виконана з помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Практична робота виконана з незначними помилками, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі	Практична робота виконана повністю без помилок, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Вирішення	<2балів	3 бали	4 бали	5 балів

ситуаційних завдань(кейсів) за темами курсу	Частково виконана робота	Робота виконана в повному обсязі; студент виявляє елементарні знання окремих положень навчального матеріалу, узагальнює інформацію, обробляє дані, але відсутні висновки	Робота виконана в повному обсязі, студент обґрунтовано викладає навчальний матеріал, аналізує, синтезує, узагальнює та оцінює інформацію, обробляє та логічно інтерпретує дані, одержані результати, є висновки	Робота виконана в повному обсязі; студент вільно, самостійно й аргументовано викладає навчальний матеріал, глибоко та всебічно розкриває його зміст, аналізує, узагальнює та критично оцінює інформацію
Залік	0-5 балів	5-15 балів	15-27 балів	27-30 балів
	Не в повному обсязі розкриті теоретичні питання, не виконано практичне завдання, не пройдена співбесіда	Не в повному обсязі розкриті теоретичні питання, виконано практичне завдання із несуттєвими помилками, частково пройдена співбесіда	Всі вимоги виконані до завдання, частково пройдена співбесіда	Всі вимоги виконані до завдання, пройдена співбесіда, власна думка, критична оцінка проблемних питань

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Експрес-опитування після вивчення кожної теми	Кожне заняття
2	Обмін думками	2, 4, 6, 8, 10, 13 тиждень
3	Самооцінка поточного тестування	7 тиждень, 14 тиждень
4	Розгляд кейсів	1 тиждень, 9 тиждень
5	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів під час опрацювання практичних робіт протягом занять	8 тиждень, 12 тиждень
6	Розв'язання задач	6, 7, 13, 14 тиждень

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і нормативного оцінювання.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

2.1. Основні джерела

2.1.1. Підручники, посібники

1. Аранчій В.І., Дроботя Я.А. Міжнародні фінанси. Полтава. ПДАА. 2019. 128 с.
2. Бєлова І.В. Дослідження грошово-кредитного ринку. Навчальний посібник. Суми. Сумський державний університет, 2020. 147 с. URL:https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstreamdownload/123456789/78946/3/Bielova_do_slidzhennia.pdf
3. Васютинська Л.А. Міжнародні фінанси. Навч. посібник. Одеса. ФОП Бондаренко М.О. 2019. 528 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9480/1/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8.pdf>
4. Макаренко М.І. Міжнародні фінанси: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2020. 548 с.
5. Касьянова Н.В., Кочетков В.М. Міжнародна фінансова система, підручник. Київ: Видавництво Ліра – К. 2023. 270 с.

2.1.2. Методичне забезпечення

6. Самошкіна І.Д. “Міжнародні фінанси. Методичні рекомендації для самостійної роботи для здобувачів освіти спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля», 051 «Економіка», 281 «Публічне управління та адміністрування» освітнього ступеня «бакалавр» денної і заочної форм навчання, 2024. 42 с. (протокол №_від 10.06.2024р.)
7. Самошкіна І.Д. “Міжнародні фінанси. Конспект лекцій для здобувачів освіти спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля», 051 «Економіка», 281 «Публічне управління та адміністрування» освітнього ступеня «бакалавр» денної і заочної форм навчання .Суми, 2024. 66 с. (протокол № 10 від 10.06.2024 р.)
8. Самошкіна І.Д. “Міжнародні фінанси. Методичні рекомендації для практичних занять для здобувачів освіти спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля», 051 «Економіка», 281 «Публічне управління та адміністрування» освітнього ступеня «бакалавр» денної і заочної форм навчання, 2024. 35 с. (протокол № 10 від 10.06.2024 р.)

2.1.3. Інші джерела

9. Ареф'єва О.В., Самошкіна І.Д., Бабаєв І.О., Баран Я.Р. Безпековий розвиток смарт-системи діджиталізації в банківських установах в умовах

управління змінами. *Актуальні проблеми економіки*. № 1(283), 2025. С.274-290. DOI: 10.32752/1993-6788-2025-1-283-274-290. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2025/01/1.25._topic_Olena-Arefieva-Iryna-Samoshkina-Ihor-Babaiev-Yaroslav-Baran-274-290.pdf

10. Ачкасова С. А. Ляшенко З.Ю. Вибір альтернатив забезпечення ефективності організації валютних операцій в банку. *Перспективи розвитку обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграції : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції*. Одеса: ОНЕУ, 2023. С. 255-257. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29711>.

11. Бондаренко, Л., & Подарин, А. (2022). Особливості діджитал-трансформації банківського сектору України. *Економіка та суспільство*, (41). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-28>

12. Гнидюк В.С., Колесник Т.В., Самошкіна І.Д., Кравцова Л.Л. Управління інноваціями в системі фінансового забезпечення суб'єктів міжнародного агробізнесу. *Актуальні проблеми економіки*. № 2(284), 2025. С.54-74. DOI: 10.32752/1993-6788-2025-1-284-54-74 URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2025/02/2.25._topic_Volodymyr-Hnydiuk-Tetiana-Kolesnyk-Iryna-Samoshkina-Liudmyla-Kravtsova-54-74.pdf

13. Давиденко Н.М., Войцехівська С.І. Офшоризація економіки в контексті забезпечення фінансової безпеки України. *Підприємництво та інновації*. 2022. Вип. 22. С. 67–72. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/22.11>

14. Дроботя Я. А., Бражник Л.В. Диджиталізація банківської діяльності та платіжних систем. *Інфраструктура ринку*. 2021. Випуск. 51. С. 261-267

15. Іщук Л., Поліщук В. Сучасні технології та діджиталізація у контексті розвитку міжнародних фінансів. *Економічний форум*. 2022. №1(3). С. 162-171.

16. Лебідь О.В., Гаркуша В.О. Особливості діяльності офшорних зон та їх роль у системі світових фінансових центрів. *Бізнес Інформ*. 2019. № 11. С. 290–296. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-11-290-296>

17. Ливдар М.В., Ярошевич Н.Б., Романик В.І. Еволюція та сучасні особливості світової офшорної системи та вплив на Україну. *Інфраструктура ринку*. 2019. № 38. С. 346–353. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/38_2019_ukr/56.pdf

18. Леган І.М., Супрунова І.В. Офшорні юрисдикції як інструмент тінізації економіки та транснаціональної злочинності. *Право та державне управління*. 2021. № 2. С. 133–139. DOI: <https://doi.org/10.32840/pdu.2021.2.20>

19. Серажим, Ю. В., Самошкіна, І. Д., Іванчук Г. К. (2025). Ефективність використання деривативів як інструментів хеджування в умовах економічної нестабільності. *Актуальні питання економічних наук*, (9), березень 2025 р. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14976717> URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/301/315>

20. Хоменко І.О., Волинець Л.М., Шамкало А.О. Особливості надходження прямих іноземних інвестицій та їхній вплив на економіку України. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. № 1 (25). С. 15–26. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2021-1\(25\)-15-26](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2021-1(25)-15-26)

21. Changing patterns of capital flows (Report prepared by a Working Group co-chaired by Gerardo García López (Bank of Mexico) and Livio Stracca (European Central Bank) – May 2021. *Bank for International Settlements*. 98 p. URL: <https://www.bis.org/publ/cgfs66.pdf>

22. Globalization Report 2020// Bertelsmann Stiftung's Global Economic Dynamic (GED) project. URL: <https://ged-project.de/globalization/globalization-report-2020-the-most-important-facts-in-5-charts/>

23. Global financial stability report. Safeguarding Financial Stability amid High Inflation and Geopolitical Risks. April 2023. – IMF, 2023. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/GFSR/Issues/2023/04/11/global-financial-stability-report-april-2023>

24. Weiss, C.R. Financial Flows to the United States in 2022: Was There Fragmentation? – Board of Governors of the FRS - August 04, 2023. URL: <https://www.federalreserve.gov/econres/notes/feds-notes/financial-flows-to-the-united-states-in-2022-was-there-fragmentation-20230804.html>

2.2. Додаткові джерела

25. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>

26. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>

27. Офіційний сайт Державного служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

28. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

29. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>

30. Офіційний сайт Tax Justice Network. URL: <https://taxjustice.net/>

31. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

32. Антологія офшорів: Путівник по українській офшорній павутині. URL: https://voxukraine.org/longreads/panama/index_ua.html

33. Фориншурер. Страхование в Украине. URL: <https://forinsurer.com/>

34. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>

35. Офіційний сайт МВФ. URL: <https://www.imf.org/en/home>